

Історія української культури та Острозької академії

Кредити та
кількість годин

3 ECTS; 90 годин: 26 - лекційних, 16 - практичних, 48 -самостійна
робота, залік.

I. Опис навчальної дисципліни

Логіка вчить правильно мислити, граматики - правильно писати, а що вчить історія української культури? Вона описує той духовний і матеріальний світ в якому українці почували себе звично, комфортно. Традиції, мова, герої, вишиванки, колядки, казки формують наші цінності, ідеали, естетичні смаки, правила поведінки.

Особливість культури полягає у тому, що втративши свою культуру людина автоматично не набуває іншої. Культура дозволяє людині ідентифікувати себе, дати відповідь на питання – хто вона є у цьому строкатому світі. Це той клей, що об'єднує людей у спільноти. Існує конкуренція між різними культурами, відбуваються процеси асиміляції, поглинання сильними культурами слабких.

Українська культура виявилась настільки потужною, що через сімсот років після втрати своєї державності вона виступила об'єднавчим фактором для утворення нової української держави. Скіфи, половці, хазари, печеніги та інші сусіди та завойовники українців пішли у небуття, а українці вистояли і перемогли. Наявність самостійної, демократичної держави створює родючий ґрунт для розвитку національної культури. Українська культура містить самобутній національний компонент. Вона входить в сімейство інших культур європейської західної цивілізації. Для підготовки сучасної української еліти знання історії української культури обов'язкове.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни - загальнокультурна грамотність. Здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва. Ця компетентність передбачає глибоке розуміння власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити студентів з різними періодами української культури;
- навчити розрізняти предмети різних історичних періодів та аналізувати їх особливості;
- знати основних представників української культури різних періодів;
- ознайомити студентів з новими культурними напрямками;
- навчити студентів виокремлювати спільні та відмінні риси певних стилів.

III. Результати навчання

За результатами навчання слухачі зможуть:

- визначити основні історичні періоди становлення української культури, закономірності її функціонування і розвитку;
- розуміти зв'язок всіх складових культури – мистецтва, етнографії, матеріальної культури, наукового знання, усіх форм духовних цінностей;
- дати визначення фундаментальним поняттям і категоріям української культури;

- вказати зміст основних мистецьких стилів, напрямів, пам'яток (в архітектурі, художньому та образотворчому мистецтві, літературі тощо);
 - назвати прізвища і світоглядні засади визначних представників української культури різних періодів, їх здобутки, досягнення, особливості діяльності в процесі культурно-історичного поступу;
 - правильно оцінити досягнення національної культури у порівнянні з надбаннями інших народів, а також визначати самобутність і вагомість української культури у світовій культурі.
 - вказати на тенденції та новітні соціокультурні трансформації, притаманні сучасній українській культурі;
 - оволодіти сучасними методами критичного аналізу, інтерпретації смислів та значень культурних процесів та явищ.
- Відповіді на практичних заняттях і під час підсумкового модульного контролю забезпечують досягнення цього результату.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№	Тема дисципліни
1	Сутність та предмет «Історія української культури»
2	Культура Київської Русі
3	Культурні процеси напередодні та в добу Козаччини (XIV-XVII)
4	Культурне життя України кінця XVII – кінця XVIII ст.
5	Культурне життя першої половини XIX ст
6	Українська культура другої половини XIX - початку XX ст.
7	Українська культура в політичному просторі тоталітаризму
8	Культура незалежної України
9	Місто Острог – центр українського політичного та культурно-освітнього життя д.п. XVI п.п. XVII ст.
10	Острозька академія – перший навчальний заклад вищого типу східно-слов'янських народів
11	Видавнича діяльність в Острозі
12	Історія міста Острога XVII-XX ст.
13	Відродження Острозької академії. Основні етапи становлення.
14	Місто Острог – центр українського політичного та культурно-освітнього життя д.п. XVI п.п. XVII ст.;

	Острог від давньоруського городища до «домоначального граду» князів Острозьких; Князі Острозькі – походження роду, найвідоміші представники; Економічний розвиток міста д.п. XVI п.п. XVII ст.; Міська забудова та мистецьке середовище Острога доби Василя-Костянтина Острозького.
15	Острозька академія – перший навчальний заклад вищого типу східної Європи; Заснування Острозької академії. Етапи діяльності; Матеріальне забезпечення та організація навчального процесу в Острозькій академії; Відомі викладачі та випускники академії.